

O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-sonli buyrug'iga
ilova

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI

**RESPUBLIKA IXTISOSLASHTIRILGAN EPIDEMIOLOGIYA, MIKROBIOLOGIYA,
YUQUMLI VA PARAZITAR KASALLIKLAR ILMIIY-AMALIIY TIBBIYOT MARKAZI**

**PARENTERAL YO'L BILAN YUQADIGAN B, C VA D O'TKIR VIRUSLI GEPATITLAR NOZOLOGIYASI BO'YICHA
TIBBIY YORDAM MILLIY KLINIK STANDARTI**

" TASDIQLAYMAN "

RIEMYuPKIATMning Virusologiya

ITI Direktori

E.I.Musabaev

" may 2025 y.

**PARENTERAL YO‘L BILAN YUQADIGAN B, C VA D O‘TKIR VIRUSLI GEPATITLAR NOZOLOGIYASIDA TIBBIY YORDAM
KO‘RSATISH BO‘YICHA MILLIY KLINIK PROTOKOLI**

PARENTERAL YO‘L BILAN YUQADIGAN B, C VA D O‘TKIR VIRUSLI GEPATITLAR

NOZOLOGIYASI BO‘YICHA TIBBIY XIZMAT KO‘RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI

MILLIY KLINIK STANDART NOZOLOGIYASINING NOMI (KODI), TASHXISLASH VA DAVOLASHGA JALB ETILADIGAN MUTAXASSISLAR NOMI

XKT-10/11 bo‘yicha kodlanishi:	Nozologik nomlanishi:	Nozologiya bo‘yicha ambulatoriya sharoitida tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar		Nozologiya bo‘yicha statsionar sharoitda tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo‘shimcha jalb etiladigan mutaxassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo‘shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
B 16	O‘tkir virusli gepatit B	Infeksionist, UASH	Gastroenterolog, Xalq tabobati shifokori	Infeksionist	Gastroenterolog, akusher-ginekolog (homiladorlar uchun) Reanimatolog, xalq tabobati shifokori
B16.0	Delta-agentli (ko-infeksiya) o‘tkir virusli gepatit B jigar komasi bilan	Infeksionist, UASH	Gastroenterolog, xalq tabobati shifokori	Infeksionist	Gastroenterolog, akusher-ginekolog (homiladorlar uchun) Reanimatolog, xalq tabobati shifokori
B16.1	Delta-agentli (ko-infeksiya) o‘tkir virusli gepatit B jigar komasisiz	Infeksionist, UASH	Gastroenterolog, xalq tabobati shifokori	Infeksionist	Gastroenterolog, akusher-ginekolog (homiladorlar uchun) Reanimatolog
B 16.2	Delta-agentsiz o‘tkir virusli gepatit B jigar komasi bilan	Infeksionist, UASH	Gastroenterolog, xalq tabobati shifokori	Infeksionist	Gastroenterolog, akusher-ginekolog (homiladorlar uchun) Reanimatolog, xalq tabobati shifokori
B 16.9	Delta-agentsiz o‘tkir virusli gepatit B jigar komasisiz	Infeksionist, UASH	Gastroenterolog, xalq tabobati shifokori	Infeksionist	Gastroenterolog, akusher-ginekolog (homiladorlar uchun) Reanimatolog, xalq tabobati shifokori
B 17.0	B gepatit latent kechishida delta-agentning o‘tkir superinfeksiyasi	Infeksionist, UASH	Gastroenterolog, xalq tabobati	Infeksionist	Gastroenterolog, akusher-ginekolog (homiladorlar

			shifokori		uchun) Reanimatolog, xalq tabobati shifokori
B 17.1	O'tkir virusli gepatit C	Infeksionist, UASH	Gastroenterolog, xalq tabobati shifokori	Infeksionist	Gastroenterolog, akusher - ginekolog (homiladorlar uchun) Reanimatolog, xalq tabobati shifokori

PARENTERAL YO'L BILAN YUQADIGAN B, C VA D O'TKIR VIRUSLI GEPATITLAR NOZOLOGIYA BO'YICHA REJALI TASHXISLASH, DAVOLASH, REABILITATSIYA va DISPANSERIZATSIYA TADBIRLARI

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Stasionar yordam*				
		OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Infeksionist	1. Shikoyati va anamnez (kasallik va hayot anamnezi)	+	+	+	+	+	Kasallik bo'yicha murojaat bo'lganida, stasionardan chiqarish paytida va ko'rsatma bo'lganida	
	2. Ob'yektiv ko'rik	+	+	+	+	+	Kasallik bo'yicha murojaat bo'lganida, stasionardan chiqarish paytida va ko'rsatma bo'lganida	
	3. Fizikal va klinik tekshiruv	+	+	+	+	+	Kasallik bo'yicha	

							murojaat bo'lganida, stasionardan chiqarish paytida va ko'rsatma bo'lganida	
<p><i>Izoh:</i> bemorda qo'shimcha boshqa yoki yondosh kasalliklari aniqlangan holatda, ko'rsatmaga muvofiq Milliy klinik protokollarda keltirilgan boshqa tegishli tor doirasidagi mutaxassislarning ko'rigi o'tkazilishi talab etiladi;</p> <p>- kasallikni asoratlangan holatida murojaat bo'lsa va/yoki aniqlansa, shuningdek jarrohlik amaliyotiga ko'rsatma bo'lgan holatlarda shoshilinch jarrox konsultatsiyasi o'tkaziladi, bemor holatiga qarab shifoxonaga stasionar davoga va/yoki jarroxlik amaliyotini o'tkazish uchun yo'naltiriladi.</p>								
Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo'shimcha)								
Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)								
Asosiy laborator tekshiruvlar	Asosiy: 1. Qonning umumiy (klinik) taxlili	+	+	+	+	+	Kasallik bo'yicha murojat bo'lganida, stasionardan chiqarilish vaqtida va ko'rsatma bo'lganida	
	2. Siydik umumiy tahlili	+	+	+	+	+	Kasallik bo'yicha murojat bo'lganida, stasionardan chiqarilish vaqtida va ko'rsatma bo'lganida	
	3. Bioximik ko'rsatkichlar	+	+	+	+	+	Kasallik bo'yicha murojat bo'lganida, stasionardan chiqarilish	

							vaqtida va ko'rsatma bo'lganida	
	4. Serologik ko'rsatkichlar IFA usuli anti-HAV IgM HBsAg antiHCV antiHDV* anti-HAV IgG* anti-HEV IgM* Molekular-biologik ko'rsatkichlar PZR usuli VGB DNK PZR usuli VGC RNK			+	+	+	Kasallik bo'yicha murojat bo'lganida, stasionardan chiqarilish vaqtida va ko'rsatma bo'lganida	
	*ko'rsatmaga ko'ra							

Qo'shimcha: Bemorni konsultatsiya qilishda yondosh kasalliklari aniqlangansa, tibbiyot muassasalari darajasidan kelib chiqib mavjud laborator tekshiruvlari o'tkaziladi.

Qo'shimcha laborator tekshiruvlar								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Asosiy instrumental tekshiruvlar	Qorin bo'shlig'i a'zolari UTT	+	+	+	+	+	Kasallik bo'yicha murojaat bo'lganida, stasionardan chiqarish paytida va ko'rsatma bo'lganida	
---	-------------------------------	---	---	---	---	---	---	--

Izoh:

Qo'shimcha instrumental tekshiruvlar	Buyrak UTT*							
	EKG*							
	*ko'rsatmaga ko'ra							

Qo'shimcha: Bemorni konsultatsiya qilishda yondosh kasalliklari aniqlangansa, tibbiyot muassasalari darajasidan kelib chiqib mavjud instrumental diagnostik tekshiruvlari o'tkaziladi.

Izoh: instrumental diagnostik tekshiruvlar birlamchi murojaat qilingan shifokor tomonidan o'tkaziladi.

Agarda, boshqa darajadagi tibbiyot muassasasida davolanishga ko'rsatma paydo bo'lsa, shu o'tkazilgan tekshiruv nusxalari bilan yo'naltiriladi.

Instrumental diagnostik tekshiruvni takroriy o'tkazilishi, tor mutaxassis yoki stasionar davolanish jarayonida ko'rsatma bo'lganidagina o'tkaziladi.

*STATSIONAR DAVOGA KO'RSATMA:

- VGB, VGC, VGD ning o'tkir shakllariga shubha qilinganda og'irlik darajasidan qat'iy nazar
- VGB, VGC, VGD ning o'tkir shakllarining og'ir darajasi;
- VGB, VGC, VGD ning o'tkir shakllarning asoratlari rivojlanish ehtimoli mavjudligi

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Stasionar yordam				
		OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Boshqa turdagi tekshiruvlar	Gospitalizatsiya	-	-	+	+	+	Stasionar davo	10 - 28 kungacha

Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)

(MEDIKAMENTOZ DAVO)

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davosi)		Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Stasionar yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Dekstrozaning infuziya uchun eritmasi	v/i 5 %	-	-	+	+	+	Kasallik og'irligiga ko'ra 1 - 2,5 litrgacha	Ko'rsatmaga asosan
Natriy laktatning murakkab eritmasi	v/i natriy xlorid 6 g kaliy xlorid 400 mg kalsiy xlorid geksagidrat 270 mg natriy laktat	-	-	+	+	+	Kasallik og'irligiga ko'ra 1 - 2,5 litrgacha	Ko'rsatmaga asosan
Fiziologik eritma	v/i 0,9%	-	-	+	+	+	Kasallik og'irligiga ko'ra 1 - 2,5 litrgacha	Ko'rsatmaga asosan
Sorbitol	Sorbitol 60,0 mg, natriy laktat	-	-	+	+	+	Kasallik og'irligiga ko'ra 1 - 2,5	Ko'rsatmaga asosan

	19,0 mg, natriy xlorid 6,0 mg, kaltsiy xlorid dihidrat 0,1 mg, kaliy xlorid 30, 40, 75 mg / 1 ml, magniy xlorid geksahidrat 0,2 mg						litrgacha	
Natriy chlorid murakkab eritmasi	Natriy chlorid 8.6 r Kalsiya chlorid 250 mg Kaliy chlorid 300 mg	-	-	+	+	+	Kasallik og'irligiga ko'ra 1 - 2,5 litrgacha	Ko'rsatmaga asosan

Izoh:

Davolash tadbirlari (qo'shimcha medikamentoz davo)		Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Stasionar yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
UDXX.	150, 250 mg, 300, 500 mg og'iz orqali og'iz orqali ichishga og'iz orqali ichishga	+	+	+	+	+	10-15 mg/kg	1 oy
Pankreatin	Tab. 25 TB - 100 mg. Og'iz orqali ichishga 2 - 4 tabl. 3 - 4 maxal kuniga						25 TB (100 mg)	14 kun
							150 000 TB/sut lipaz 10000 TB amilaza 8000 TB proteaza 600 TB lipaza 25000 TB amilaza 18000 TB proteaza 1000 TB	14 kun
Metoklopramid	v/i i m/i			+	+	+	1 ml	3 kun
Ademetionin	v/i 400 mg 500 mg			+	+	+	400 - 1000	14 kungacha
Glutation	v/i 600, 1200 mg			+	+	+	600 - 1200	14 kungacha
Glisirrizin kislotasi+ fosfolipidlar	Og'iz orqali ichishga	+	+	+	+	+	600-1200 mg	14 kundan boshlab bioximiyaviy ko'rsatkichlar normallashtirishga

								qadar	
Fosfolipidlar	v/i 50, 250, 500 mg Kapsulalar 35, 65, 300,400 mg og'iz orqali ichishga	+		+	+	+	+	50 - 500 mg	14 kundan boshlab bioximiyaviy ko'rsatkichlar normallashguniga qadar
Smektit dioktaedrik	Ichish uchun suspenziya tayyorlanadigan poroshok 3 gr.	+	+	+	+	+	+	3 gr	14 kundan boshlab bioximiyaviy ko'rsatkichlar normallashguniga qadar
Kolloid dioksid kremniy	Ichish uchun suspenziya tayyorlanadigan poroshok: bankalar 12 g, 25 g yoki 50 g	+	+	+	+	+	+	12- 50 g	7 kundan boshlab bioximiyaviy ko'rsatkichlar normallashguniga qadar
<u>Jigar komasi bilan kechkan o'tkir viursli gepatit</u>									
Parenteral oziqlanish uchun aminokislotalar	v/i			+	+	+	+	200 – 400 ml	7 kundan boshlab bioximiyaviy ko'rsatkichlar normallashguniga qadar
Natriy oksibuturat	30-120 mg/kg, m/i - 100-150 mg/kg, og'iz orqali ichishga - 40-200 mg/kg.			+	+	+	+	30 – 150 mg	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi
Furosemid	v/i 40 mg			+	+	+	+	40 – 400 mg	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi
Albumin	10% albumin eritmasi vena ichiga tomchilab, 50-60 tomchi/min tezlikda, ta'sirga erishilgunga qadar har kuni 1-2 ml/kg eritma miqdorida yuboriladi. Maksimal bir martalik doza 200 ml ni tashkil qiladi.			+	+	+	+		Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi

	Pediatryada preparatning dozasi bemorning ko'rsatkichlari, klinik holati va tana vaznini hisobga olgan holda individual ravishda belgilanadi. Tavsiya etilgan martalik doza 0,5 dan 1,0 g / kg gacha.							
Prednizolon	v/i m/i 30 mg			+	+	+	30 mg	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi
Deksametazon	v/i m/i 4 mg/ml			+	+	+	4 mg/ml	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi
Aminokapron kislotasi eritmasi	v/i 5%			+	+	+	5%	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi
Plazma	v/i			+	+	+		Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi
Papaverin gidroklorid	m/i 20 mg			+	+	+	20 mg	14 kundan boshlab bioximiyaviy ko'rsatkichlar normallashtirishga qadar
Drotaverin	m/i 20 mg			+	+	+	20 mg	14 kundan boshlab bioximiyaviy ko'rsatkichlar normallashtirishga qadar
Platifillin	Teri ostiga yuborish uchun eritma 2 mg/1 ml			+	+	+		14 kundan boshlab bioximiyaviy ko'rsatkichlar normallashtirishga qadar
Laktuloza	Sirop 667 mg/1 ml			+	+	+	Sirop 667 mg/1 ml	14 kundan boshlab bioximiyaviy

								ko'rsatkichlar normallashtirishga qadar
Sefalosporinlar va boshqa b-laktam antibiotiklar Tizimli ta'sirga ega antibiotiklar	v/i, m/i 250, 500, 1000 mg			+	+	+	250, 500, 1000 mg	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi
Sefalosporinlar va boshqa b-laktam antibiotiklar Tizimli ta'sirga ega antibiotiklar Seftriakson	v/i m/i 250, 500, 1000 mg			+	+	+	250 - 1000 mg	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi
Metronidazol,	v/i m/i 250 mg			+	+	+	250 mg	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi
Rifaksimim	Og'iz orqali ichishga 550 mg 200mg			+	+	+	200 – 550 mg	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi
L-ornitin L-aspartat	1 ampula - 5 g substansiya, in'yeksiya uchun suv 10 ml gacha, ampula tarkibini 500 ml gacha infuzion eritma bilan eritiladi			+	+	+	200 mg	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi
Tenafovir	Og'iz orqali ichishga				+	+	300 mg	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi
Entakavir	Og'iz orqali ichishga				+	+	0, 5 mg	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi
Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)								

(DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHYeZ)

Ovqatlanish tartibi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha	
	Ambulator yordam	Stasionar yordam

Parhez stoli va uning davomiyligi	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
1. 1. Parhez (stol № 5, №5A) 1 oy	+	+	+	+	+

(DISPANSERIZATSIYA)

Dispanserizatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OSHP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Dispanser nazorati muddati
1. OSH 2. infeksiyot 3. Akusher ginekolog (homiladorlikda)	Shifokorning klinik va fizikal tekshiruvlari	+	+	1 – 3 marta	12 oy
Izoh:					
Laborator tekshiruvlar	Umumiy qon taxlili	+	+	1 – 3 marta Kasallikning og'irligiga ko'ra	12 oy
	AIT, AsT, bilirubin	+	+	1 – 3 marta Kasallikning og'irligiga ko'ra	12 oy
	DNK VGB, HBsAg anti-HBs, IFA VGD			1 – 3 marta Kasallikning og'irligiga ko'ra	12 oy
	PZR VGC			1 – 3 marta Kasallikning og'irligiga ko'ra	12 oy
				agar musbat bulsa VQD tavsiya etiladi	
Izoh: 1. Birlamchi shifoxonada davolanib chiqqandan so'ng 12 oy davomida shifokor nazoratida bo'ladi 2. Ko'rsatmaga muvofiq boshqa tor mutaxassisslar ko'ruvi va qo'shimcha tekshiruvlar o'tkazish; 3. Kasallik retsidivi yoki asoratlangan holatida yo'llanma asosida statsionar davoga yuborish					
Instrumental tekshiruvlar	Qorin bo'shlig'i a'zolari UTT			1 – 3 marta Kasallikning og'irligiga ko'ra	12 oy
Izoh:					

(BIRLAMCHI, IKKILAMCHI VA UCHLAMCHI PROFILAKTIKA/ SKRINING)

Profilaktika tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OSHP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
	Emlash	+	+	Kalendar rejaga asosan	
	Epidemiyaga qarshi tadbirlarni o'tkazish	+	+	doimiy	doimiy
Izoh: Emlash tavsiya etiladi va xususiyl emlash markazlarida amalga oshiriladi					
Profilaktika usullar	1. Birlamchi profilaktika – VGB ga qarshi emlash VGS ga qarshi emlash mavjud emas	+	+	Kalendar rejaga asosan	
	2. Ikkilamchi profilaktika - epidemiyaga qarshi tadbirlarni o'tkazish	+	+	doimiy	
Izoh: O'VGBning spesifik profilaktikasi uchun gepatit B ga qarshi immunitetning yo'qligi ko'rsatma bo'lib hisoblanadi.					
Davolash tadbirlari (nomedikamentoz davo)					
Profilaktik fito/dori vositalarining (xalqaro patentlanmagan) nomi	Profilaktik fito/dori vositalari dozirovkasi va qo'llanilishi	OSHP/OP	KTMP	O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
Selimarin (silibilin sifatida hisoblangan)	140 mg Doza, qo'llash usuli va sxemasi, davo davomiyligi individual ravishda belgilanadi	+	+		14 kundan bioximiyaviy ko'rsatkichlar normallashtirishga qadar
Rastropsha	Peroral qabul qilinadi. Dozasi, qo'llanish chastotasi va davomiyligi ko'rsatmalarga, bemorning yoshiga va ishlatiladigan dori shakliga bog'liq.	+	+		14 kundan bioximiyaviy ko'rsatkichlar normallashtirishga qadar
Dala artishokining yangi barglarining tozalangan sharbat ekstrakti	Doza ko'rsatmalarga va ishlatiladigan dori shakliga qarab individual ravishda belgilanadi.	+	+		30 kundan bioximiyaviy ko'rsatkichlar normallashtirishga qadar
Berberin	Peroral, 5-10 mg dan 3 marta/sut ovqatlanishdan oldin.	+	+		30 kundan bioximiyaviy ko'rsatkichlar normallashtirishga qadar
Silimarin	Tabletkalar 35, 100, 165, 300 mg Peroral qabul qilinadi. Dori dozasi, qabul chastotasi va davomiyligi	+	+		30 kundan bioximiyaviy ko'rsatkichlar normallashtirishga qadar

ko'rsatmalarga, bemorning yoshiga va ishlatiladigan dori shakliga bog'liq

Izoh:

(REABILITATSIYA)

Reabilitatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	Uy sharoitida	OSHP/OP / KTMP	Stasionar sharoitida	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
	Dietoterapiya	+	+	Parxez № 5, 5A	3 oy	
	Jismoniy faoliyatni cheklash	+	+	VGB, C ning og'ir shakli bilan kasallanganlarda	3 oy	

Izoh:

Reabilitasion usullar	1. diyetaterapiya Parxez №5, 5A	+	+		3 oy	
	2. Jismoniy faoliyatni cheklash (15-20 ta mashg'ulot yoki undan ko'p) - reabilitatsiya markazi-sanatoriya -DJT bilan shug'ullanish; -jismoniy mashqlar; -qorin va ichak massaji.	+	+		3 oy	
	Xalq tabobati: na'matak shirinmiya o'lmas zirk talxa qoqigul 1 litr suvga 1 choy qoshiq 200 grdan 3 maxal ovqatdan oldin. Bir choy qoshiq tabiiy preparatni qaynatmasini bir sutka davomida iste'mol qilinadi	+			3 oy	